VN2025-000994

uitvoeringsorg infrastructuu

Gemeente Amsterdam

DB

Voordracht voor het DB Centrum van 28 januari 2025

Portefeuille

Duurzaamheid, Energietransitie en Circulaire Economie (42)
Ruimtelijke Ordening (23)
Gemeentelijk Vastgoed (16)
Openbare Ruimte en Groen (33)
Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit (32)
Monumenten en Erfgoed (52)

Agendapunt

A1

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Locatiebesluit Elektriciteitstation Uilenburg

Het dagelijks bestuur Centrum besluit

Medewerking te verlenen aan de juridische en planologische procedures die nodig zijn om de vernieuwing en uitbreiding van Elektriciteitsstation Uilenburg in te passen op Uilenburg, mits voldaan wordt aan wet- en regelgeving, een volwaardig participatietraject met de buurt en na zorgvuldige afweging van alle belangen.

Rondom het elektriciteitsstation zijn er meerdere opgaven. Om de ruimtelijke kwaliteit van de totale opgave te waarborgen stelt het Stadsdeel een stedenbouwkundig programma van eisen op voor het gebied aan de Nieuwe Uilenburgerstraat tussen de Uilenburger Synagoge en het appartementencomplex met huisnummer 25. Voor het stedenbouwkundig programma van eisen wordt een participatietraject doorlopen. Vanuit de gemeente wordt een omgevingsmanager aangesteld voor de begeleiding van het participatietraject voor zowel de fase stedenbouwkundig programma van eisen, alsmede voor de fase waarin de individuele opgaven nader uitgewerkt worden.

Kernboodschap

Het dagelijks bestuur verleent medewerking aan de juridische en planologische procedures die nodig zijn om de vernieuwing en uitbreiding van Elektriciteitsstation Uilenburg in te passen op Uilenburg, mits voldaan wordt aan wet- en regelgeving, een volwaardig participatietraject met de buurt en na zorgvuldige afweging van alle belangen.
Rondom het elektriciteitsstation zijn er meerdere opgaven. Om de ruimtelijke kwaliteit van de totale opgave te waarborgen stelt het Stadsdeel een stedenbouwkundig programma van eisen op voor het gebied aan de Nieuwe Uilenburgerstraat tussen de Uilenburger Synagoge en het appartementencomplex met huisnummer 25. Voor het stedenbouwkundig programma van eisen wordt een participatietraject doorlopen.

Bestuurlijke achtergrond

- Ontwikkelkader EVA 2035, 6 maart 2022 vastgesteld door B&W
- Omgevingsvisie Amsterdam 2050, 8 juli 2021 vastgesteld door de gemeenteraad

Bestuurlijke prioriteit

- Protocol om te komen tot onderstations-Taskforce Congestie Amsterdam
- Coalitieakkoord Amsterdam 2022-2026, m.n. hoofdstuk 2

Wettelijke grondslag

- Art. 16.29 Omgevingswet, art.10.2 Omgevingsbesluit
- Art. 3:12 eerste lid, Algemene wet bestuursrecht
- Art 24.1 t/m 24.3 Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022

Onderbouwing besluit

In 2050 is de vraag naar elektriciteit in Amsterdam naar verwachting minstens drie keer hoger dan nu. Dit komt onder ander door digitalisering, economische ontwikkelingen, nieuwbouw en verduurzaming, zoals de ambitie om in 2050 klimaatneutraal te zijn. In de komende 10 jaar zal de elektriciteitsinfrastructuur in Amsterdam minimaal verdubbeld moeten worden.

Elke twee jaar voert de gemeente Amsterdam gezamenlijk met Liander de meest gedetailleerde en geavanceerde netstudie uit van Nederland. De themastudie laat de groei aan benodigde netcapaciteit zien volgens verschillende scenario's. In alle scenario's is een verzwaring van elektriciteitsstation Uilenburg nodig. Om de benodigde elektriciteit in het centrum van Amsterdam nu en in de toekomst te kunnen blijven garanderen, moet netbeheerder Liander het elektriciteitsstation vernieuwen en uitbreiden van 44 mega-voltampère (MVA) vermogen naar 80 MVA.

Ten aanzien van de locatie voor deze vernieuwing heeft het DB een brede afweging gemaakt. Het DB komt hierbij tot de conclusie dat de locatie Uilenburg de meest voor de hand liggende locatie voor inpassing van het elektriciteitsstation Uilenburg is. Verplaatsing naar het Mr. Visserplein, de enige alternatieve locatie, gaat gepaard met tientallen miljoenen euro's aan extra maatschappelijke kosten. Daarnaast betekent verplaatsing van het elektriciteitsstation dat een grote hoeveelheid ondergrondse kabelverbindingen moeten worden verlegd, waardoor voor langere tijd de straten open moeten. Dat heeft een grote opgave als gevolg, waarbij in een veel groter gebied de straten voor langere tijd open moeten. Dit zal leiden tot substantieel meer overlast voor de gehele binnenstad dan alleen op de plek van het huidige elektriciteitsstation.

Verder ontziet een verplaatsing Uilenburg niet volledig van sloopwerkzaamheden van het bestaande station. Het verleggen van kabels en eventuele bouwwerkzaamheden op de vrijgekomen ruimte dienen uitgevoerd te worden.

Tot slot past een bovengronds elektriciteitsstation op het Mr. Visserplein stedenbouwkundig niet binnen de inrichtingsprincipes uit de vastgestelde verkenning Oostelijke Binnenstad. Daarnaast zijn er in beide gevallen geen gevoelige bestemmingen die liggen in het jaargemiddelde magneetveld sterker dan 0,4 micro Tesla.

Vernieuwing en uitbreiding van het elektriciteitsstation is niet de enige opgave in dit gebied (zie figuur 1). De inpassing van het elektriciteitsstation moet in samenhang bezien worden met ouderenhuisvesting, de voormalige dienstwoning van de Sophie Rosenthal bewaarschool en het herinrichten van de openbare ruimte.

Samenhang van opgaven – Stedenbouwkundig programma van eisen (SPvE)

Om de ruimtelijke kwaliteit van het totale gebied te waarborgen dient de inpassing van het elektriciteitsstation zorgvuldig uitgevoerd te worden en in samenhang bekeken te worden met andere opgaven in het plangebied. De ontwikkeling van het nieuwe elektriciteitsstation Uilenburg kan niet los gezien worden van de ontwikkeling van de ouderenhuisvesting en de verplaatsing van de voormalige dienstwoning van de Sophie Rosenthal bewaarschool. Het stadsdeel is daarom voornemens een stedenbouwkundig programma van eisen (SPvE) op te stellen.

Dit is een document waarin de inpassing van het nieuw te realiseren elektriciteitsstation, de te verplaatsen voormalige dienstwoning van de Sophie Rosenthal bewaarschool (gemeentelijk monument), de nieuw te realiseren ouderenhuisvesting en de functie van het werfgebouw in samenhang zijn meegenomen. In het SPvE wordt geborgd dat de kwaliteit van het plan als geheel een evidente meerwaarde voor het gebied oplevert. Het opstellen van dit SPvE biedt ook de mogelijkheid om de buurt en andere belanghebbenden (zoals de vertegenwoordigers van de werkgroep ouderenhuisvesting) te betrekken bij de ruimtelijke inpassing van het totale programma.

Het SPvE wordt kaderstellend voor de uitwerking van de individuele opgaven. Vanuit de gemeente zal hieraan worden getoetst bij de verdere uitwerking van de individuele opgaven om zo de integrale kwaliteit van deze ontwikkeling te borgen.

Participatie

Het op te stellen SPvE Nieuwe Uilenburgerstraat formuleert een integrale visie (uitstraling en gebruik) voor het gebied op hoofdlijnen. Omdat binnen de integrale ontwikkeling verschillende planonderdelen te onderscheiden zijn, die elk hun eigen traject kennen qua plan-, participatie- en besluitvormingsproces en financiering, is besloten om een kader te maken waaraan alle ruimtelijke

onderdelen getoetst kunnen worden.

In de advisering over het locatiebesluit Uilenburg, in de stadsdeel commissie Centrum van 16 december 2024, heeft de stadsdeelcommissie het belang van het betrekken van bewoners meermaals benadrukt. Voor dit overkoepelende SPVE zal een klankbordgroep worden samengesteld als afspiegeling van de belangen in de buurt. Deze zal bestaan uit betrokken bewoners en mogelijk andere belanghebbenden (school, woningcorporaties etc.).

In overleg met de in te stellen klankbordgroep leden zal voor het begeleiden van dit SPvE door het stadsdeel een participatieplan worden opgesteld. Verwachting is dat dit participatieplan over het SPvE in maart 2025 aan het DB wordt aangeboden.

Binnen het SPvE zijn de volgende planonderdelen te onderscheiden:

- De oude gemeentewerf

Het gebouw, bekend als Werf Uilenburg (1925) werd ontworpen door de Dienst Publieke werken onder leiding van de stadsarchitect Allard Remco Hulshoff in de stijl van de Amsterdamse School. Het gebouw heeft twee bouwlagen met een opvallende toren. De dwars op dit pand gebouwde losstaande smederij is in dezelfde stijl opgebouwd. Het ensemble vormt samen een intiem hof met uitzicht over de Uilenburgergracht. Het complex wordt nu gebruikt als kantoor. Het SPvE geeft invulling aan de ruimtelijke uitstraling, mogelijkheid van uit- of aanbouwen en gebruik van de gebouwen. De verdere participatie zal in het traject van de aanvraag Omgevingsvergunning worden georganiseerd door de partij die de oude gemeentewerf gaat herontwikkelen. De monumentaliteit van het ensemble vraagt overleg met erfgoedpartijen.

- Het Liander elektriciteitsstation

Op basis van het locatiebesluit gaat Liander een nieuw onderstation ontwerpen en bouwen. Het SPvE bevat de ruimtelijke kaders voor dit ontwerp. De verdere participatie zal in het traject van de aanvraag omgevingsvergunning door Liander worden georganiseerd.

- De nieuwbouw van de ouderenhuisvesting

Op het terrein van het oude onderstation ontstaat na sloop een nieuw bouwterrein. Het SPvE geeft invulling aan de ruimtelijke kaders voor het ontwerp op deze locatie. Ook zal op deze locatie de voormalige dienstwoning van de Sophie Rosenthal bewaarschool een plek krijgen. De woning heeft ondanks zijn bescheiden voorkomen grote waarde als herinnering aan de joodse geschiedenis van Amsterdam. Deze dienstwoning zal in het nieuw op te stellen plan ingepast worden.

De inpassing van de woning vraagt overleg met erfgoed partijen en vertegenwoordigers van deze joodse geschiedenis. De verdere participatie over de nieuwbouw en de verplaatsing zal in het traject van de aanvraag omgevingsvergunning door de initiatiefnemers worden georganiseerd.

- De openbarere ruimte in het gehele plangebied

Ook voor de inrichting van de openbare ruimte geeft het SPvE de ruimtelijke kaders. Op basis van deze kaders zal een maaiveldontwerp gemaakt worden. Dit maaiveldontwerp volgt de inspraakverordening van de gemeente Amsterdam.

Het SPvE Nieuwe Uilenburgerstraat geeft een ruimtelijk kader voor het gebied tussen de Uilenburger Synagoge en het appartementencomplex huisnummer 25. In dit ruimtelijk kader worden uitgangspunten en randvoorwaarden voor de herontwikkeling van het gebied geformuleerd, maar het bevat nog geen complete uitwerking.

Over dit SPvE zal overeenkomstig het met de buurt afgesproken participatieplan worden gecommuniceerd. De participatie per planonderdeel kan tot aanpassingen leiden van hetgeen in het SPvE is opgenomen.

Om de continuïteit en integraliteit in het participatieproces met de omgeving te borgen, wordt vanuit de gemeente een omgevingsmanager aangesteld voor de begeleiding van het participatietraject voor zowel de fase SPvE, alsmede voor de fase waarin de individuele opgaven nader uitgewerkt worden.

Eventueel bezwaar en beroep is mogelijk in de vergunningentrajecten van de individuele opgaven.

Advies, afstemming en Participatie

- Behandeling in stadsdeelcommissie Centrum op 5 november 2024, 19 november 2024 en 16 december 2024 inclusief inspraak.
- Advies stadsdeelcommissie Centrum 16 december 2024

Financiële onderbouwing

Overige toelichting

n.v.t.

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente: Publicatie in Gemeenteblad.
Opstarten klankbordgroep met de buurt.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2025-003759	Stadsdeel Centrum Voordracht (pdf)
AD2025-003764	1. Bekend_te_maken_besluiten_dagelijks_bestuur_tbv_gemeenteblad_Locatiebesluit Uilenburg_def.docx (msw12)

Uitslag

A Akkoord